VERTOOG

OVER DE

KOEPOKKEN.

VERTOOG,

OVER DE VOORTREFFELYKHEID

VAN DE

INENTING

DER

KOEPOKKEN,

BOVEN DIE DER NATUURLYKE

KINDERZIEKTE,

DOOR

ADOLPHUS YPEY,

Medicinæ Doctor te Amsterdam.

TE AMSTERDAM, BIJ

JOHANNES ALLART.

MDCCCIII.

VERTOOG
OVER DE VOORTREFFELIJKHEID VAN DE
INENTING
DER
KOEPOKKEN.

Onder de belangrijke geneeskundige ontdekkingen, die de jongst afgeloopene Eeuwe beroemd hebben gemaakt, verdient voorzeker de verbetering en de uitbreiding, van de Inenting der Kinderziekte, eene aanzienlijke plaats. Tot dus verre had men immers geenerleije Geneeswijze kunnen uitdenken, die in ſtaat was, deezen verſchrikkelijken geesſel des menschdoms, te beteugelen; men vernam en las wel in Reisbeſchrijvingen &c. dat er iets van dien aard, reeds voor lang, in Georgien en Circasſien, in gebruik was. Doch dit hulpmiddel was niet algemeen bekend geworden: terwijl deszelfs voortreflijkheid en veiligheid eerst toen in het ware

daglicht wierd gesteld, nadat deeze konstbewerking, door den onvermoeiden arbeid van SUTTON, DIMSDALE en andere voornaame mannen, tot haaren grootst mogelijken trap van volkomenheid, was gebragt.

Hoe heilzaam intusschen de Inenting der Kinderziekte ook zijn moge, men heeft haar gebruik nooit tot dien graad van algemeenheid kunnen brengen, welke zij verdiende, en die zij behoorde te hebben, zo zij, voor het menschdom, waarlijk van nut zou zijn. Zelfs stigtte men wel eens, tegen alle verwagting, veel meer kwaad dan goed, door naamelijk de besmetting meer algemeen te maaken en dus het aantal der gestorvenen, aan de natuurlijke kinderziekte, te vermeerderen. Tot getuigen hier van kunnen verstrekken, de jaarlijksche Londonsche doodlijsten; want uit dezelve blijkt ontegenzeggelijk, dat 'er aldaar, geduurende tweeëntwintig jaaren, in welke de Inenting het sterkst is in zwang geweest, een zesde deel der inwooners meerder, aan de natuurlijke pokjes, is gesneuveld, dan voor dien tijd.

Vraagt men nu, naar de redenen, waarom

de

de Inenting der Kinderpokjes geen meer algemeenen opgang heeft gemaakt, of waarom dezelve, na een zekeren trap van algemeenheid te hebben gekreegen, wederom plotzelijk ſtil ſtaat en als in het vergetelboek geſteld wordt, dezelve zijn niet bezwaarlijk aan te wijzen. Want, behalven eenige gemoedelijke zwaarigheden, die, zo de meer gewigtige geneeskundige weggenomen konden worden, ras alle haare kragten zouden verliezen, zijn het de drie volgende:

1°. Hoe groot ook de kans, van een gelukkigen uitkomst, voor de ingeënte Pokjes, boven de natuurlijke, moge zijn, zo komen er toch, van tijd tot tijd, eenige aan te ſterven, en dit is wel de voornaame reden, die de algemeene uitbreiding der Inenting verhinderd. Want hoe veele 'er ook reeds op eene plaats, met het best gevolg, door de Inenting, zijn gered, verwekt ſtraks zodanig een ongeluk, al is het maar van een uit de tweehonderd, eene geweldige neerſlagtigheid, en ſchrikt, vooral gemoedelyke ouders, van het voorneemen af, om hun geliefd kroost deeze konstbewerking te doen ondergaan.

 3°. Daar

2°. Daar de Ingeënte Pokjes in aard, met de natuurlijke, dezelfde zijn, bekomen zij niet zelden een gelijken trap van hevigheid, en zo de lijder het leven er al met veel moeite afdraagt, is hij onderheevig aan alle onaangenaame gevolgen, welke door de verettering en opdrooging van kwaadaardige pokjes worden veroorzaakt: als daar zijn; een misvormd aangezicht; pijnelijke en zomwijlen noch lang daarna, door verzwakking, doodelijke Napokken; de verplaatzing der etterſtoffen op een inwendig deel, en daar door eene long- of eene andere, eindelijk ook veel al doodelijke, teering; overbrenging der etterſtoffen op het gezicht en daar door veroorzaakte blindheid, enz. Het zien van diergelyke mismaakten of ongelukkigen moet voorzeker een ieder, die zijne kinderen of nabeſtaanden lief heeft, eenigzins afſchrikken, van de toediening van zodanig eene Konstbewerking.

3°. Hoewel men over het algemeen kan zeggen, dat men, door de Inenting der Kinderziekte, in het toekomende, voor de natuurlijke Pokjes onvatbaar wordt, zo mislukt dit ook wel eens, en wel zeer dikwijls,

wan-

wanneer er geene pokjes, dan alleen in den omtrek der wondjes zijn geweest. Hield de zwaarigheid hier mede op, dan was dezelve altoos, door eene vernieuwde Inenting, weg te neemen. Doch er zijn ook voorbeelden, van natuurlijke Pokjes, bij hun, welke dezelve door de Inenting reeds voorheen bekomen hadden, op zodanig eene wijze, dat zij volkomen rijpgeworden pokjes, op andere plaatzen des lichaams, hadden gehad.

Hoe gewigtig deeze zwaarigheden ook zijn mogen, zo hebben echter de Geneesheeren, over 't algemeen, zeer wel gedaan, om de Inenting der Pokjes aan te prijzen, zo lang er geen beter middel, tot afwering van de zo gevaarlijke natuurlijke Kinderziekte, bekend was. Dan thans is het geval geheel van natuur veranderd. Er is toevallig een veel gemakkelijker en zekerder weg ontdekt, om dit gewigtig oogmerk te bereiken, door middel eener gelijkzoortige konstbewerking, die alle de voordeelen, welke ons de Inenting der natuurlijke Pokjes beloofde, daarstelt, en teffens geene dier ongemakken met zich fleept, welke, tot hier toe, het algemeen aanneemen der gewoone Inenting

 be-

belet hebben, en ſteeds zullen blijven verhinderen.

Dit lang gewenschte middel is de Inenting der Koepokken, die voor het heil des menschdoms zoo weldaadige ontdekking, van Doctor EDW. JENNNER, die het eerst in 't Jaar 1798 op den inval kwam, om een nuttig gebruik te maaken van eene in Gloucestershire, en in de nabuurige Engelſche Graafſchappen, algemeen bekende waarheid. Men vindt aldaar aan de uijers der Koebeesten eene zoort van zweeren, gelijkende naar Kinderpokjes en daarom Koepokken genoemd: voorts wist men, door eene onheuchelijke ondervinding, dat zij, die zodanige Koebeesten melken, aan hunne vingeren en handen gelijkzoortige uitbottingen bekomen, doch daardoor het voorrecht verkrijgen, van ſchootvrij te zijn, voor de menſchelijke Kinderziekte. Met het grootſte recht trok de Heer JENNER dit gevolg, dat dan ook die geene, welken de etterſtoffen van zodanige Koebeesten wierden ingeënt, voor de Kinderziekte, zo zij die noch niet gehad hadden, veilig moesten zijn, 't geen hem een allergewigtigst nut beloofde; om dat men,

bij de dus voor de Kinderziekte beveiligde persoonen, geduurende de werking der Koepokstoffe, nooit eenig nadeelig toeval zag gebeuren, gelijk, bij de Inenting der natuurlijke Pokjes, zo dikwijls plaats heeft.

Daadelijk sloeg de Heer JENNER handen aan het werk en zag zijne vermoedens, door zeer gelukkige uitkomsten, bevestigd. Eerlang wierden gelijkzoortige proeven in het werk gesteld, door Dr. SIMMONS, PEARSON en WOODVILLE, steeds met die zelfde gezegende gevolgen. Het geen ten gevolge had, dat de nieuwe Konstbewerking in Engeland alomme wierd in het werk gesteld, van waar dezelve ras, tot het nabuurig Frankrijk, oversloeg. Om met meerder zekerheid in deezen te werken, wierd te Parys een Committé tot de Vaccinatie opgericht, zamengesteld uit de voornaamste Geneesheeren dier stad, welke ras aan honderd en vijftig persoonen de konstbewerking in het werk stelden, zonder dat een derzelve eene merkelijke ongesteldheid bekwam: waar op zij, eenige maanden laater, de meesten deezer persoonen, de Inenting der natuurlijke pokjes deeden ondergaan, hoewel zonder

der eenig gevolg, gelijk ook plaats had; door dezelve, op alle mogelijke wijzen, aan de geweldigste besmetting bloot te stellen. Want alle die geene, met welke de proef wierd in het werk gesteld, waren en bleeven onkwetsbaar, voor het vergift der natuurlyke Kinderziekte. Niet minder gunstig was de uitkomst der Koepoks-Inenting te Geneve; want aldaar, in 't jaar 1800, eene geweldige besmetting ontstaan zijnde, die ras honderd en vyftig kinderen in het graf sleepte, begon Dr. ODIER de Inenting der Koepokken en volbragt dezelve, geduurende het woeden der Epidemie, aan zeshonderd persoonen; met dit gevolg, dat niemand hunner vervolgens, door het vergift dier kwaadaartige besmetting, wierd aangedaan. Thans trok de nieuwe konstbewerking insgelijks tot zich de aandagt der Duitsche Geneesheeren: wordende dezelve spoedig zo algemeen, dat het getal der ingeënten eerlang op tachtig duizend wierd begroot.

In Holland waren de Rotterdamsche Geneesheeren de eerste, welke van deeze, voor het menschdom zoo belangrijke ontdekking, gebruik maakten. De Geleerde en mensch-

lie-

lievende Dr. L. DAVIDS deed zelfs eene reize naar Parys, zag de verbaazende uitwerkingen, der *Vaccinatie*, en keerde eerlang naar Rotterdam terug, om aldaar, met zyne Konstgenooten, deeze heilzaame uitvinding in werking te brengen. Den uitslag deezer proeven heeft hij bekend gemaakt, in het Voorbericht zijner Vertaaling, van Dr. JENNER's Werk over de Koepokken; dezelve is, gelijk de voorige, allergunstigst geweest: want eerlang beliep het getal der gevaccineerden te Rotterdam bij de drieduizend, welken allen geenerleij ongemak, geduurende het beloop der operatie, is wedervaaren, en niemand welker, zo veel bekend is, tot hier toe, door het natuurlijk Pokvergift, besmetbaar is bevonden.

Onder de meenigvuldige waarneemingen van deezen Geneesheer, is onder anderen deeze merkwaardig, dat de Vaccine niet alleen, voor de toekomende Kinderziekte, behoedt, maar ook het reeds in werking zijnde vergift schijnt te ontzenuwen: „ Een „ Meisje, (zegt de Schrijver bladz. 21.) „ het welk met veele andere de woede der „ kinderpokken, op het Eiland Goerée, te

„ Ou-

„ Oudorp &c. trachte te ontvluchten, kreeg
„ eenige dagen, na de Inenting van de
„ Vaccine, de natuurlijke besmetting. De
„ huid was bezaaid met opkomende pokjes,
„ terwijl ook alle andere tekenen eene za-
„ menvloeijende zoort deeden voorspellen.
„ In dit geval nu wierden dezelven uiteen-
„ staande (*Discretae*) naar maate de Vaccine
„ opkwam, en haare tijdperken geregeld
„ doorliep. Dit trok mijne aandagt te meer,
„ daar ik een jongeling had gevaccineerd,
„ die, na de vatting, met zijn vader naar
„ huis vertrok: te huis komende vond de
„ laatste zijne drie overige kinderen aan de
„ beginzelen der natuurlijke pokken; wil-
„ lende de uitwerking der Vaccine in deezen
„ beproeven, liet hij zijne twee kinderen
„ dezelve inenten, die dan ook de natuurlij-
„ ke pokken vrij goedaardig doorstonden.
„ Een kind echter onderging deeze konst-
„ bewerking niet en stierf aan de gevolgen
„ der besmetting. Men liet den gevaccineer-
„ den jongeling vrijelijk met de andere kin-
„ deren omgaan, zonder eenige tekenen van
„ aandoening." Dewijl naderhand meer dier-
gelijke gevallen gebeurd zijn, bekomt dit
gevoelen een vrij grooten graad van zeker-

heid.

heid. Zie onder anderen *Konst- en Letterbode voor October* 1802. *bladz.* 231. Verder kan men, in 't Bericht van den Heer DAVIDS, leezen, met welk heerlijk gevolg de Koepok-Inenting in een aantal plaatzen, rondsom Rotterdam, geduurende het woeden eener kwaadaardige Epidemie, van natuurlijke Kinderpokjes, wierd in het werk gesteld: te weeten zoodanig, dat de meenigvuldige gevaccineerden geen nadeel hoegenaamd van die Konstbewerking ondervonden en onvatbaar wierden, voor het zo doodelijk natuurlijk pokvergift.

De beroemde Groninger Hoogleeraar E. J. THOMASSEN à THUESSINK, van Rotterdam Koepokstoffe ontvangen hebbende, deed daar mede een aanmerkelijk getal van Inentingen, die eerlang, door zijne Leerlingen en anderen, in de nabuurige streeken van Vriesland en Drenthe wierden vermeenigvuldigd: steeds met den gewoonen gelukkigen uitslag. De Hoogleeraar heeft de uitkomsten zijner Proeven in eenige belangrijke stukjes, in het Eerste Deel der Konst en Letterbode van het Jaar 1801, medegedeeld. Inzonderheid zijn zijne waarneemingen over de valsche

Koe-

Koepokken, en over de wijzen, op welke die ontſtaan, zeer leezenswaardig en verſpreiden een naauwkeuriger licht, over deeze Stoffen, dan tot dus verre plaats had; 't geen van 't uiterst belang is, om dat deeze valſche Pokjes geen de minste voorbehoedende kragt, tegen de natuurlijke Kinderziekte, bezitten. De Proeven van den Heer THUESSINK gaven den Heere A. O. H. TELLIGEN aanleiding, tot het Schrijven zijner bondige *Inaugureele Disſertatie* over de Koepokken, in welke alles, wat tot de waare en valſche Koepokken betrekking heeft, kort, doch zeer naauwkeurig, wordt voorgeſteld. Dan inzonderheid is dit ſtukje belangrijk, door de gekleurde afbeeldingen, der waare en valſche Koepokken, wier onderſcheid hier zo duidelijk in het oog loopt, dat iemand, die deeze afbeeldingen eenmaal gezien heeft, in het onderſcheiden deezer, in aard zo veel verſchillende zweeren, nooit zal mistasten. Had deeze belangrijke verhandeling wat vroeger het licht gezien, wij twijffelen niet, of de Heer DAVIDS zou daar gebruik van hebben gemaakt, tot aanvulling van het ontbreekende in de plaaten van JENNER, in welke alleen waare Koepokken, in haare verſchillende toeſtan-

ſtanden, doch geen valſche, worden afgebeeld.

Wilden wij nu in het breede, alle gelukkige uitkomsten, welke de Koepoks Inenting vervolgens buitenlands heeft daargeſteld, optellen, wij zouden daar een groot Boekdeel mede kunnen vullen, edoch kortheids halven zullen wij ons voornaamelijk bepaalen, tot het geene, dien aangaande, in de Pruisſiſche Monarchie en in Denemarken, als alles beſlisſende, heeft plaats gehad. In Hooimaand van 1801 deed de Koning van Pruisſen eene Ordonnantie uitgeven, aangaande de Inenting der Koepokken. Volgens dezelve mogt niemand die Inenting onderneemen, zonder vooraf geexamineerd en goedgekeürd te zijn en geene Heelmeesters, die daar toe een algemeen verlof hebben, mogten het doen, zonder het goedvinden van een Geneesheer. Elk Inenter moest naauwkeurig verſlag houden, van den uitſlag deezer nieuwe methode, gelijk ook van de ontdekkingen, of waarneemingen, door hem daar bij gedaan en deeze zijne aantekeningen zenden, aan de onderſcheidene Geneeskundige Collegien of Corpora, welke laatſte, op hun beurt, daar van verſlag zou-

 den

den moeten doen, aan het Opper-Genees-kundig Collegie te Berlin. Teffens wierd aan alle lieden van de Konst verboden, de Ouders, Voogden, of Opzieners al te ſterk te dringen, om de kinderen die hun toevertrouwd zijn, te laaten vaccineeren. De uitſlag, van dit voorzichtig en proefmaatig onderzoek, was voor de Inenting der Koepokken allergunſtigst; blijkens het Rapport over die zaak, door het Opper Geneeskundig Collegie te Berlin, in Zomermaand van het laatst afgeloopen Jaar, uitgebragt, 't geen wij, van wegen het gewigt der zaak, hier woordelijk vertaald zullen mededeelen, uit het derde ſtuk van het veertiende Deel, van 't Journal der Practiſchen Heilkunde, von C. W. HUFELAND.

„ In gevolge, van het allergenadigst Reſcript, van den 10 Maart en den 13 Julij van 1801, hebben ettelijke Geneesheeren, uit verſcheidene Provincien, hunne tabellariſche Berichten, over de, naar aanleiding van de rondgaande brieven, van den 11 Julij, in 't werk geſtelde Inentings proeven, aan ons bezorgd. Hoewel nu maar 71 Artzen en 36 Regiments Heelmeesters hunne bevindingen aan ons Collegie hebben ingezonden,

zo

zo zijn wij echter daar door in staat gesteld, om over de Hoofdvrage te kunnen oordeelen: *Of naamelijk de Inenting der Koepokken ons volkomen, voor de gewoone menschelijke Kinderpokjes, beveiligt, en of zij geene toekomende nadeelige gevolgen voor de gezondheid daarsteld?* Wij hebben immers onder ons oog leggen 7445 afzonderlijke Inentings proeven, volgens welke, met een groot aantal Ingeënten met de Koepokstoffe, proeven van allerleij aard zijn genoomen, om zeker overtuigd te worden, van de beveiliging, tegen den aanval der Natuurlijke Kinderziekte, welke de Koepokken ondersteld wierden, te verleenen. Niet alleen heeft men bij de, met Koepokstoffe Ingeënt geweest zijnde voorwerpen, de Inenting der natuurlijke Pokjes, zonder eenig gevolg, in het werk gesteld, doch ook alle andere manieren van besmetting beproefd; bij voorbeeld, door hun de met natuurlijke pokketter besmette hemden te doen aantrekken, door dezelve in een bed met kinders, die aan de Pokjes ziek lagen, te doen slaapen. &c. Inzonderheid hebben in deezen zeer loffelijk geijverd de *Kreits-Physicus* Dr. KUSTER te Conitz in Wespruissen; gelijk ook de Regiments Heel-

mees-

meesters WIDEBURG te Schweidnitz, RIESENBECK te Landsberg en IMMEL te Anspach. De Heer CUSTER heeft, volgens zijne pligtmaatige berichten, van den 21 Junij deezes Jaars, aan 60 met Koepokken Ingeente Kinderen, acht of tien dagen, na 't afloopen der Vaccinatie, de Inenting der natuurlijke Pokjes beproefd: zonder dat een derzelve daardoor aangestooken heeft kunnen worden. De wondjes der Inentingen waren tot den derden, vierden, ten hoogsten tot den vijfden dag, eenigzins rood, doch verdweenen daarop volkomen. In het geheel zijn ons maar vier gevallen voorgekomen, omtrent welke niet ten vollen beslist kan worden, of de Vaccinatie de geschiktheid, tot de menschelijke Pokjes, wegneemt. Doch de tot hier toe noch niet ten vollen opgeklaarde Theorie, over de echtheid der Koepokstoffe, lost het tegenbewijs, uit zulke zeldzaame gevallen, gemakkelijk op, en toch is, in allen gevalle, de Koepoks Inenting verkiesbaar, boven die der natuurlijke Pokjes 1°. Omdat zij, volgens alle in het werk gestelde proeven, werkt als eene allerlichtste gevaarlooze ziekte. 2°. Dewijl de eerstgenoemde zich niet, gelijk de menschelijke Pokjes,

voort-

voortplanten, door de lucht, of door het aanraaken der zieken, maar alleen, door de daadelijke Inenting 3°. Dewijl de groote meenigte van In- en Buitenlandsche waarneemingen de Vaccinatie alomme doet voortrekken: zo men maar geen gehoor wil geven, aan ongegronde vooroordeelen, die zo dikwijls nadeel deeden, aan goede ontdekkingen, in het rijk der waarheid. Daar wij ons steeds houden aan eene bondige beoordeeling des geschils, zo als het door de proeven wordt beslist, zo willen wij niet ondertekenen, de door zommige Artzen, uit een al te grooten ijver, voor de uitvinding, medegedeelde waarneeming, dat de Koepoks Inenting domme kinderen in schrandere zou herscheppen. Doch daar men, bij 8000 kinderen, geene ziektestoffe, geene ziekelijkheid, en geene vermindering der kragten heeft waargenoomen, zoo meenen wij de volgende besluiten, met den hoogsten graad van waarschijnelijkheid, uwer Koninglijke Majesteit onder het oog te kunnen brengen. 1°. De Inenting der Koepokken bewerkt eene lichte gevaarlooze en zelfs niet eens, door complicatie met andere kwaalen, aan bedenkelijkheid onderheevige ziekte. 2°. Zij beveiligt

ligt tegen de natuurlijke Pokjes, ten minsten even zeker, als de gewoone Inenting. 3°. Zij wordt dus een middel, de grootste aanbeveeling waardig, om millioenen van menschen, voor de verschrikkelijke gevolgen der natuurlijke Pokjes, te bewaaren en dezelve, ten laatsten, geheel te verdelgen. Berlin den 2 Junij 1802.

Præsident, Deken en Raaden van het Opperst Collegie van Geneeskunde en Gezondheid."

Dit gunstig Rapport, van het Opperst Geneeskundig Collegie te Berlin, bragt eene groote verandering te wege, in de, in het voorig jaar uitgevaardigde Koninglijke orders, omtrent de Inenting der Koepokken, want in plaats, dat de Geneesheeren toen wierden aangemaand, om niet te sterk, op het ondergaan deezer Konstbewerking, aan te dringen, wierd dit artikel, door eene Koninglijke order van den 7 Juny 1802, dus veranderd.

„ Dat het de pligt zij, van ieder Geneeskundig persoon, die tot de Inenting der Pok-

Pokjes gerechtigd is, de Inenting der Koepokken aan te beveelen, aan Ouders, Voogden en Beſtierders van openbaare Weeshuizen en gelijkzoortige Inſtellingen. Ook wanneer Ouders, of Voogden, op de Inenting der menſchelijke Pokken ſtaan, ten minsten alle voorzorg aan te wenden, dat zich daar door geene beſmetting verbreide: dewijl wij hen voor diergelijke gevolgen verantwoordelijk ſtellen."

Met geen minder luister triumpheerde de Inenting der Koepokken, over haare tegenſtanders in Denemarken. Te Coppenhagen wierd immers, in het voorleden jaar, op Koninglijke order, aangeſteld eene Commisſie, tot organizeering der *Vaccinatie*, welke, in het begin deezes jaars, haar Rapport, heeft uitgebragt, waar van het volgend kort uittrekzel, in de Hamburger Nieuwspapieren van den 13 Januarij 1803 is medegedeeld.

„ Geduurende het voorleden jaar zijn, in de Deenſche Staaten in 't geheel 6984 Perſoonen gevaccineerd en daarenboven 362 portien Koepoks Inentingſtoffe verzonden: te weeten 351 naar de Deenſche Staaten en

Colonien en 11 naar buitenlands. De uitkomsten, der door deeze Commisfie verzamelde waarneemingen, zijn de volgende. 1°. Dat de Vaccinatie een zeker behoedmiddel is, tegen de Kinderpokjes. 2°. Dat deeze bewerking met geenerleije bedenkelijke toevallen, zo op de plaats der Inenting, als elders, gepaard gaat. 3°. Dat de gezondheid der Gevaccineerden niet benadeeld wordt, ofte dat daar door geene andere ziekten worden voortgebragt. Zommige Geneesheeren meenen zelfs waargenoomen te hebben, dat andere ziekten toevalliger wijze, geduurende de Vaccinatie ontftaan, lichter zijn geweest, dan gewoonlijk. Ook zijn 'er, volgens de waarneemingen der Commisfie, van hun, die gevaccineerd zijn geweest, door volkziekten geen meerder Perfoonen overleden, dan van hun, welke die Konstbewerking niet hadden ondergaan. 4°. Dat van wege de weldaadige, door de ondervinding ten vollen bevestigde, werking der Vaccinatie, voor 't toekomende, *de Inenting der natuurlijke Kinderpokjes voor een berispenswaardig en fchadelijk bedrijf moet worden gehouden*: dewijl de Inenting der natuurlijke Kinderziekte dikwijls met gevaarlijke toevallen gepaard gaat, 't geen

bij

bij de Koepokken geen plaats heeft. 5. Daar de Commissie ten vollen overtuigd is, dat de waare Koepokken een ieder voor de natuurlijke Pokjes ten vollen bewaaren, zijn de kentekenen derzelve, bij opentlijke berichten, bekend gemaakt. 6°. Dat de stoffe der Vaccinatie aan geenerleije ontaarding onderheevig is. Van de stoffe namelijk, welke door Doctor JENNER aan den Hoogleeraar WINSLOW te Coppenhagen is gezonden, zijn verscheidene duizenden ingeënt, steeds met den zelfden uitkomst; hebbende de Koepokken altoos haare kenschetzende eigenschappen behouden."

Hier mede zouden wij onze taak voor volkomen voldongen kunnen houden; te weeten het bewijs van de voortreffelijkheid der Koepoks Inenting, boven de gewoone. Dan om de twijffelende noch sterker te overreden, zullen wij hier bij voegen de wederlegging der voornaamste zwaarigheeden, die er noch tegen ingebragt kunnen worden.

De eerste tegenwerping is, dat er zich zomwijlen natuurlijke Pokjes, na de Inenting der Koepokken, hebben geopenbaard. Wij

antwoorden, dat zulk altoos is gebeurd, na valſche, en niet na waare Koepokken. Zo intusſchen, onder veele duizenden Ingeënten, eens een enkele door natuurlijke Pokjes wierd beſmet, van wat gewigt zou zulks zijn, tegen de Konstbewerking in 't algemeen? vooral daar dit zo dikwijls gebeurt, na de gewoone Inenting, ſchoon de bekwaamſte lieden in dit vak den Ingeënten hadden verzekerd, dat zij nooit door natuurlijke Pokjes zouden worden aangetast. De tweede gewigtige tegenwerping is, of men niet, met de Koepokſtoffe, een ander vergift in het lichaam in zou kunnen voeren. Dit is niets dan eene beſchouwende bedenking, zonder eenig bewijs. Tot hier toe heeft men nooit eenig kwaad gevolg van deeze Inenting gezien, zijnde er in tegendeel hardnekkige velziekten, kropzeerige verhardingen &c door geneezen. Door in te enten met ſtoffe, genoomen uit voorwerpen, aan eenig kwaadaartig ongemak zukkelende, zou men datzelfde kunnen overenten. Edoch dit geldt even goed, tegen de gewoone Inenting. Het eenigst, 't geen men er uit kan opmaaken, is dit, dat deeze Inentig, zo wel, als de gewone, niet dient geoeffend te

wor-

worden door onbezonnenne en onwetende Perzoonen, maar dat zij aan de Geneesheeren behoort over gelaaten te worden.

Eindelijk, wenden noch zommige voor, dat ſchoon de Koepokken voor een tijd de Ingeëntten voor de natuurlijke Pokjes beveiligen, daar niet uit volgt, dat zij dit voor iemands geheele leven zullen doen. Deeze uitvlucht is ook niets, dan eene willekeurige onderſtelling, die door de ondervinding ten vollen wordt gelogenſtraft. Uit het eenpaarig getuigenis der Engelſche Boeren blijkt immers, dat de melkers, die voor veertig jaaren de Koepokken hadden gehad, tot op deezen tijd daar voor bevrijd zijn gebleeven. Terwijl ook de Heer JENNER niet in ſtaat was, bij die geene, bij welke men voor veele jaaren de Koepokken had waargenoomen, de Kinderpokjes door Inenting te doen gebooren worden.

E I N D E.